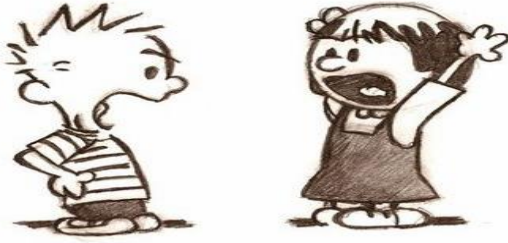


Како да разговарамо а да се не посвађамо?

Шта о томе кажу наши ученици?



Већина сукоба међу ученицима настаје услед неразумевања или погрешног тумачења намера, осећања или потреба. Недостатак правилне комуникације доводи до тога да деца не знају или се боје да изразе своје потребе, а не знају ни да саслушају друге.

Сукоби се најчешће дешавају када ученици нису у стању да контролишу свој бес и реше проблем кроз конструктиван разговор са другарима.

У нашој школи спроведено је испитивање ученика 7. и 8. разреда. Ученици су одговарали на питања у вези комуникативних вештина које поседују, колико су задовољни комуникацијом са вршњацима и давали предлоге како би могла да се побољша комуникација међу вршњацима, као и комуникација између ученика и наставника.

Резултати овог истраживања показују да велики број ученика не зна како да се понаша када му нешто смета код свог другара (34% њих или не кажу шта им смета и прећуте то, или свађом покушавају да реше проблем), док 65% њих смиреним разговором ставља другару до знања да га његово понашање повређује). То значи да више од трећине испитаних ученика не уме да каже ако им нешто смета. Рекло би се да је међу овим ученицима развијена атмосфера без правог пријатељства и поверења.

Нетолерантна атмосфера се огледа и у одговорима на питање „Да ли прихваташ критику“. Чак 54% њих је одговорило да или не прихвата критику или прихвата критику али има потребу да се одбрани. Прихватање критике је један од основних извора промене људског бића, јер како бисмо се мењали на боље уколико нам неко не каже шта то код нас треба поправити? Из тог разлога је веома битно да научимо да будемо толерантни и прихватимо добре туђе намере.

Наравно, када је реч о толеранцији неопходно је и да прихватимо сваког без обзира на разлике. То су потврдили и ученици када су сами давали предлоге како би се могла побољшати комуникација међу ученицима: 25% њих је навело да је неопходно да прихватимо сваког онаквог какав јесте, без обзира на изглед и националну припадност; односно, толико њих је нетолеранцију препознало као проблем у свом окружењу.

Код питања „Како се ти понашаш када имаш неки проблем“, 40% ученика је одговорило да никоме не говори о свом проблему или да су му сви криви и да свакоме одговара на груб начин“. То индикује да код великог броја ученика нису у довољној мери развијене комуникативне вештине, као што су активно слушање и емпатија.

„Када разговара са другарима, показује да их слушам ситним знацима, попут климања главом или коришћењем кратких речи попут „мхм, аха, да“ само 33,33% ученика често, а њих 39,39% то ради само понекад. Ово је важна одлика вештине активног слушања те би је требало поправљати у смеру да ученици показују заинтересованост да саслушају друге, да гледају у очи саговорника,.. Потребно је развијати и вештине асертивности. Бити асертиван значи активно се заузимати за себе и своја права, исказивати своје потребе и ставове на директан, недвосмислен и отворен начин, уважавајући и не угрожавајући тиме друге.

Да код ученика нису у довољној мери развијене ни вештине за конструктивно решавање конфликта потврђују и одговори на питање „Када уђем у напету расправу (конфликт) са

неким, ја?“. На ово питање чак 34,85% ученика је заокружило овај одговор: „Постанем напет/а и нервозан/на, трудим се да расправу завршим што пре, без обзира на резултат“, а 19,70% ученика дало одговор „Свом снагом улазим у расправу, свађам се и спреман/на и на физички обрачун уколико ме особа довољно изнервира“. Само 45,45% ученика је одговорило са „Покушавам да саслушам особу, да на миран начин разговарам и решим сукоб“. Конфликте, нећемо решити ако их заборавимо, потиснемо или прећутимо него ако о њима разговарамо тако да их на обострано задовољство решимо а да се не посвађамо.

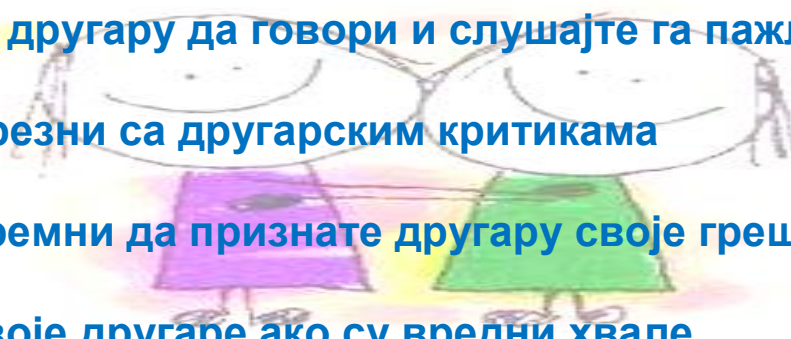
Предлози које су давали ученици који се труде да мирно реше своје сукобе су врло корисни, а кад их прочитате уверићете се и сами:

- ✦ да прихватимо сваког такав какав јесте без обзира на изглед и националну припадност, без омаловажавања,
- ✦ потребно је више слушања и разумевања,
- ✦ да се организују групни радови и разне акције како би се ученици зближили,
- ✦ да се забране мобилни телефони како би ученици више међусобно причали,
- ✦ да се не праве групе и да се сви заједно друже,
- ✦ ученици би требало да буду пристојнији и да не упадају у реч,
- ✦ више комуницирања и више позитивнијег расположења,
- ✦ ученици би требало да буду реалнији и зрелији,
- ✦ ученици би требало да престану да пореде себе са другима.

Како да разговарамо а да се не посвађамо?

Одговор је да прихватимо предлоге које су дали ваши другари и запамтимо ове важне принципе асертивног понашања:

- **Дозволите другару да говори и слушајте га пажљиво**
- **Будите опрезни са другарским критикама**
- **Будите спремни да признате другару своје грешке**
- **Хвалите своје другаре ако су вредни хвале**
- **Избегавајте свађу и не противречите**
- **Не штедите осмехе**



Ваше педагогице:

Николина Трапара, приправник

Верица Радованов, ментор